

Hjälpmedel i Västra Götaland

*Nuläge, utveckling
och omställning till nära vård*

Information vid politiskt
Samrådsorgan, SRO

2025-04-24

Nuläge, utveckling och omställning till Nära vård inom hjälpmedelsområdet

Samarbets-
organisationen

Försörjningsavtal

Handböcker

Ekonomi

Nuläge, utveckling och omställning till Nära vård inom...

...samarbetsorganisationen

Aktuellt

- Handlingsplan för utveckling av samarbetsorganisationens struktur, uppdrag och mandat för olika grupper har fastställts av Ledningsrådet för hjälpmedel, i syfte att bättre möta framtidens utmaningar.
- Handlingsplanen omfattar även *Fokus ekonomi* med syfte att omhänderta identifierade utmaningar gällande kostnadsutveckling och att arbeta för ökad kostnadseffektivitet.
- Ett stödmaterial för huvudmännen vid organisation av hjälpmedelsfrågor har publicerats på Vårdsamverkans webbplats under området Hjälpmedel i Västra Götaland.
- De regionala förskrivarutbildningarna har reviderats och slagits samman till en gemensam utbildning som är mer övergripande än tidigare.
- Arbete pågår med att säkerställa vårdgivarperspektivet i samband med upphandling av nya beställningsportaler pågår (utformning och framtida förvaltning)

”Skav” som behöver omhändertas tillsammans i vårdkedjan:

- Samarbete kring nya arbetssätt
- Behandlingsansvar
- Kostnadsansvar

Nuläge, utveckling och omställning till Nära vård inom...

... handböckerna

Produktområden i handböckerna

Handbok för personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård

- Andning och cirkulation
- Blås- och tarmfunktion
- Diabetes
- Dövblindhet
- Hud och sår
- Hörsel
- Kommunikation och kognition
- Muskel- och nervstimulatorer
- Mätning av fysiska, fysiologiska och biokemiska funktioner
- Nutrition och sondmatningstillbehör
- Ortoser, proteser och skor
- Påkalla uppmärksamhet
- Rörelse
- Syn
- Tillföra läkemedel

Handbok för personliga hjälpmedel inom socialtjänst

- Trygghet

Nuläge, utveckling och omställning till Nära vård inom...

...försörjningsavtal

Aktuellt inom försörjningsavtalen

Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel

- Implementering av arbetssätt för att kunna förskriva och hantera läkemedelsautomat pågår i flera kommuner.
- Uppföljning av avtalet kommer genomföras under 2025 (eventuellt tillsammans med *Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion*).

Aktuellt inom försörjningsavtalen

Avtal för försörjning av personliga digitala hjälpmedel inom socialtjänst

- Mobila trygghetslarm blir första hjälpmedlet i sortiment. Pilottest pågår nu, kan förhoppningsvis beställas från 1 maj.
- Upphandling av en länsgemensam plattform för digitala hjälpmedel (omfattar även hälso- och sjukvård), enligt preliminär tidplan blir tilldelning i november/december 2025.

Aktuellt inom försörjningsavtalen

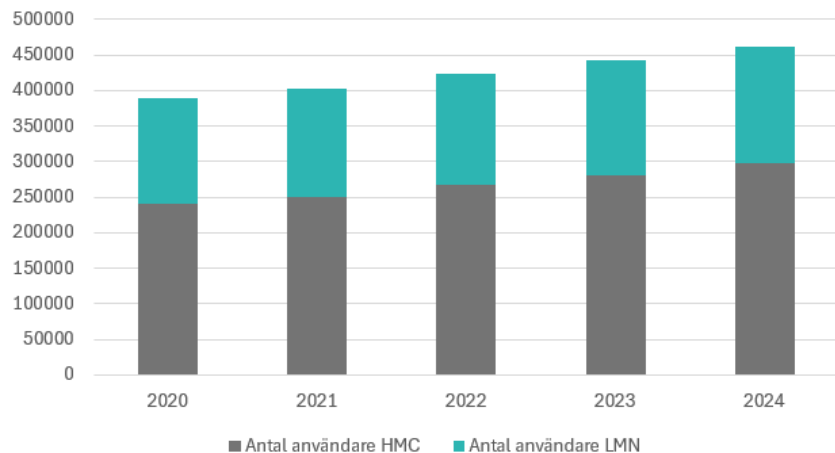
Överenskommelse personligt förskrivna medicintekniska produkter inom Västra Götalandsregionen

- Snabb teknisk utveckling av hjälpmedel inom diabetesområdet. Högt tryck på införande av nya produkter från både förskrivare och patienter.
- Ett fåtal utvalda hjälpmedel kan hämtas på "utlämningsställen". Just nu testas om även återlämning av vissa hjälpmedel inom egenmonitoreringsprodukter kan ske via "utlämningsställen".

Antal hjälpmedelsanvändare och volymer

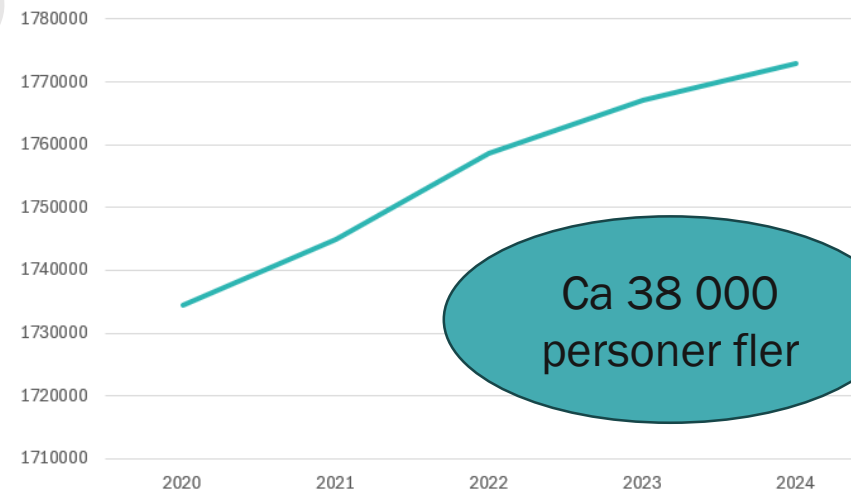

Hjälpmedelsanvändare totalt

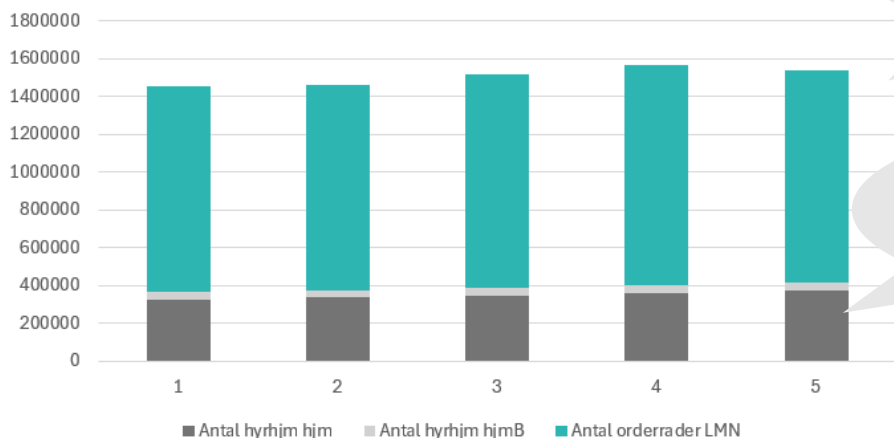
Ca 464 000 personer använder hjälpmedel

Befolkningsutveckling i Västra Götaland 2020-2024

Ca 38 000 personer fler

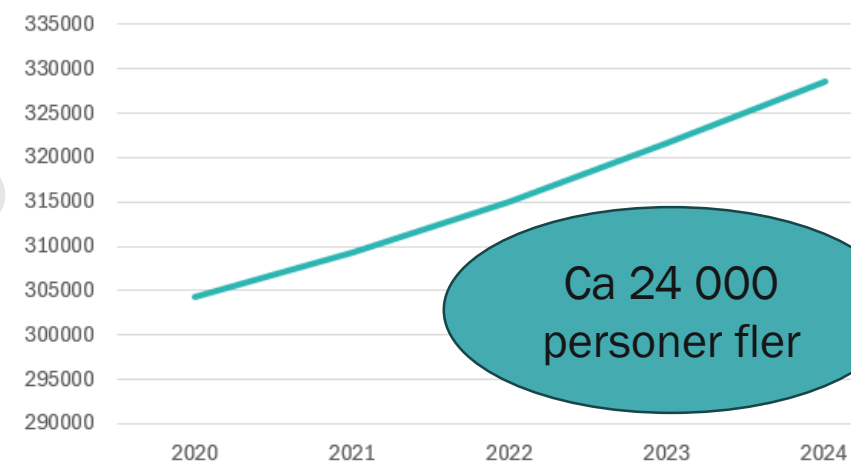
Antal hjälpmedel (inom HMC)/orderrader (inom LMN)

Ca 1 126 000 orderrader (LMN)

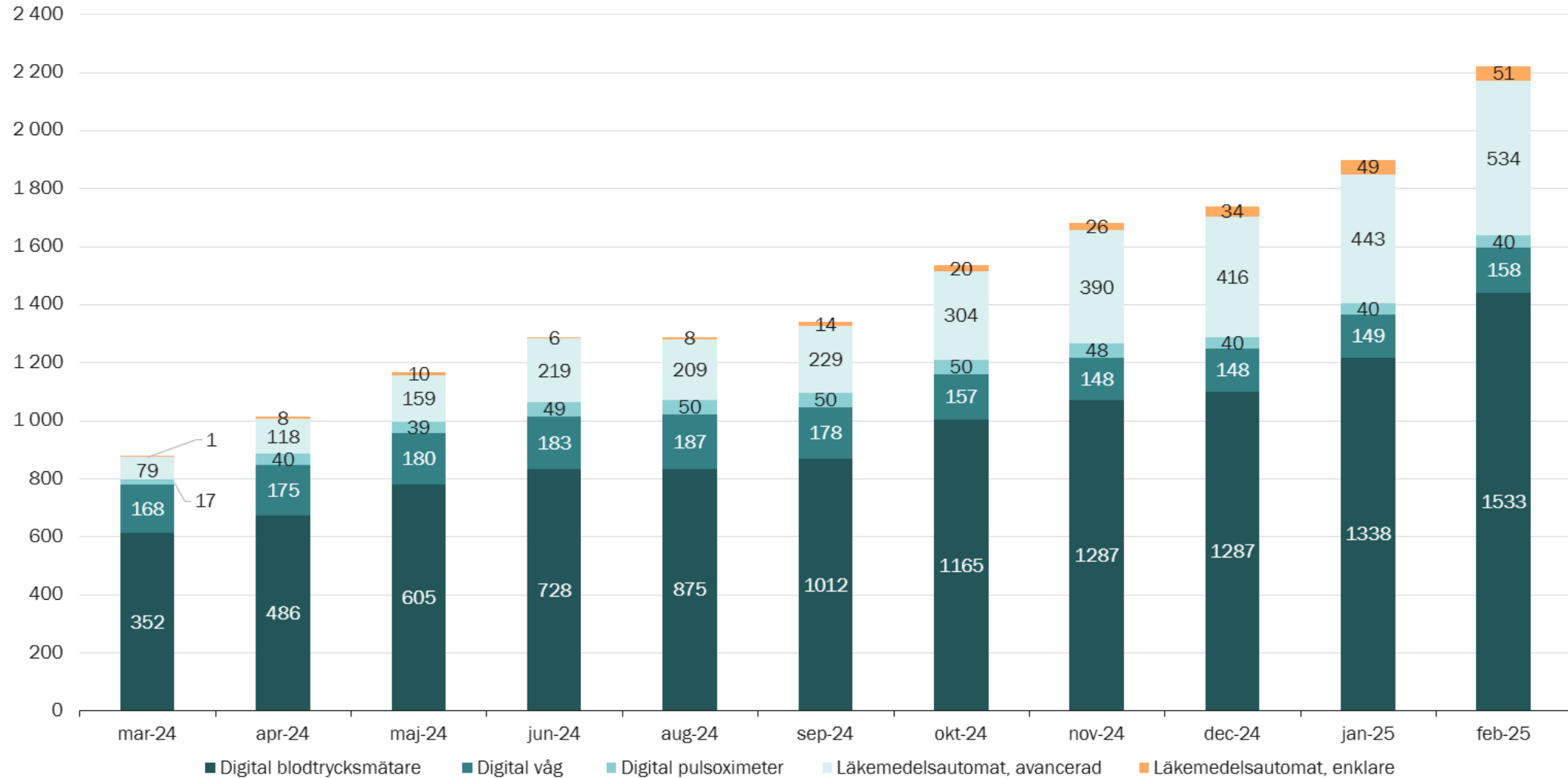
Ca 414 000 "hyrhjälpmedel" (HMC)

Personer över 70 år 2020-2024

Ca 24 000 personer fler

2 200 förskrivna digitala hjälpmedel

Nuläge, utveckling och omställning till Nära vård inom...

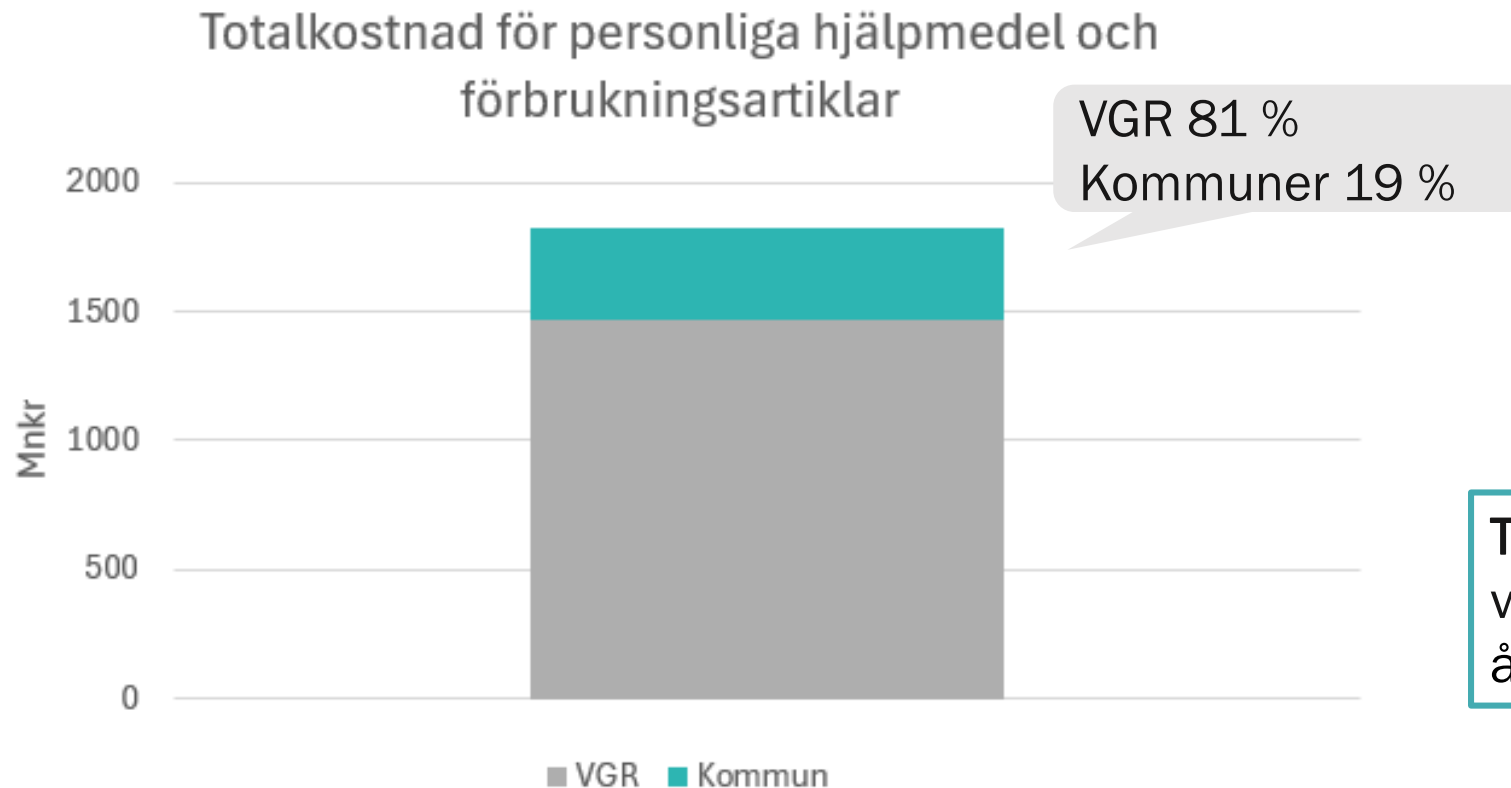

...ekonomi

Kostnader för hjälpmedelsförsörjningen

Kostnaderna för personligt förskrivna hjälpmedel och läkemedelsnära produkter uppgick till totalt cirka **1,8 mdkr** 2024 (exklusive ortopedtekniska hjälpmedel samt syn- och hörselhjälpmedel)

Totalt överskott 2024: 9,2 mnkr,
varav 8,9 mnkr fördelas som
återbetalning till vårdgivare

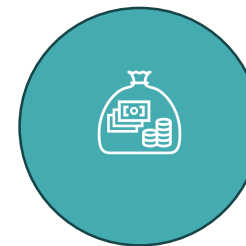
Samarbets-
organisationen

Försörjningsavtal

Handböcker

Ekonomi

Reflektioner och frågor?

Kompletterande material

Samarbetsorganisation för hjälpmedel i Västra Götaland inom hälso- och sjukvård och socialtjänst

Det politiska samrådsorganet mellan VästKom och Västra Götalandsregionen (SRO)

Ledningsrådet för hjälpmedel

Beredningsgrupper

Hjälpmedelsforum för förankring

Samverkansfunktionen

Styrelse för logistik

Försörjningsförvaltningen:
Hjälpmedelscentralen och Skövdedepån

[Organisation för samarbete och styrning inom hjälpmedelsområdet - Public VardsamverkanVG](#)

SRO:s uppdrag inom hjälpmedelsområdet

Det övergripande politiska ansvaret för välfärdsfrågor där hjälpmedel och läkemedelsnära produkter ingår åvilar SRO, som leder och utvecklar samverkan inom bland annat dessa område i Västra Götaland, på uppdrag av Västra Götalandsregionen och Västra Götalands kommuner.

Uppdragsbeskrivning för hjälpmedelsområdet

- Främja samverkan mellan VGR och länets kommuner
- Bevaka strategiska samverkansfrågor för gemensamma IT-system
- Ta ställning till principiella ekonomifrågor
- Ge rekommendationer till utökade samarbetsformer mellan VGR och länets kommuner samt säkerställa att samarbetet följs upp

Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel
(Hälsa- och sjukvård)

49 kommuner
+

Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion

49 kommuner
+

Överenskommelse personligt förskrivna medicintekniska produkter inom Västra Götalandsregionen
(Hälsa- och sjukvård)

Avtal för försörjning av personliga digitala hjälpmedel inom socialtjänst

48 kommuner
+

Avtal gällande hjälpmedel som utgör grundutrustning i kommunala vårdgivares egna verksamheter

48 kommuner
+

Samverkansavtal digitala hjälpmedel

- Inriktningsavtal mellan 48 kommuner och VGR
- Gäller till och med 30 juni 2025

Många digitala hjälpmedel ställer krav på förändrade arbetssätt, vilka inte regleras av försörjningsavtalen utan beslutas av respektive huvudman.